

Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

Inledning

Mariestads naturskyddsförening beslutade 2021 att genomföra en enkätundersökning om medlemmars och övriga medborgares uppfattning om de tätortsnära grönområdena i Mariestad och deras betydelse.

Behovet uppkom ur det intensiva planarbete som pågår i Mariestad och den kommande Blå-och gröna plan som kommunen arbetar med att ta fram. MNF ansåg det då viktigt att få en bild av hur kommunens innevånare ser behovet av de grönområden som finns och hur man utnyttjar dessa.

Enkäten fanns tillgänglig på föreningens hemsida under 6 veckor (sept - 15 okt). En debattartikel i tidningen, ett gruppmail till medlemmar samt aktiviteter på stan i september och flygblad till hushåll informerade om enkätens existens. 220 enkätsvar har inkommit.

De klimatförändringar som pågår stärker behovet av att spara skogsklädd och grön mark, för koldioxidinlagring, för temperaturkontroll, för att hantera effekter av ökad nederbörd och för att behålla den livsnödvändiga biologiska mångfalden. De tätortsnära grönområdena kan ses som en obetydligt liten del i detta men har stor påverkan på den lilla stadens klimatåtgärder.

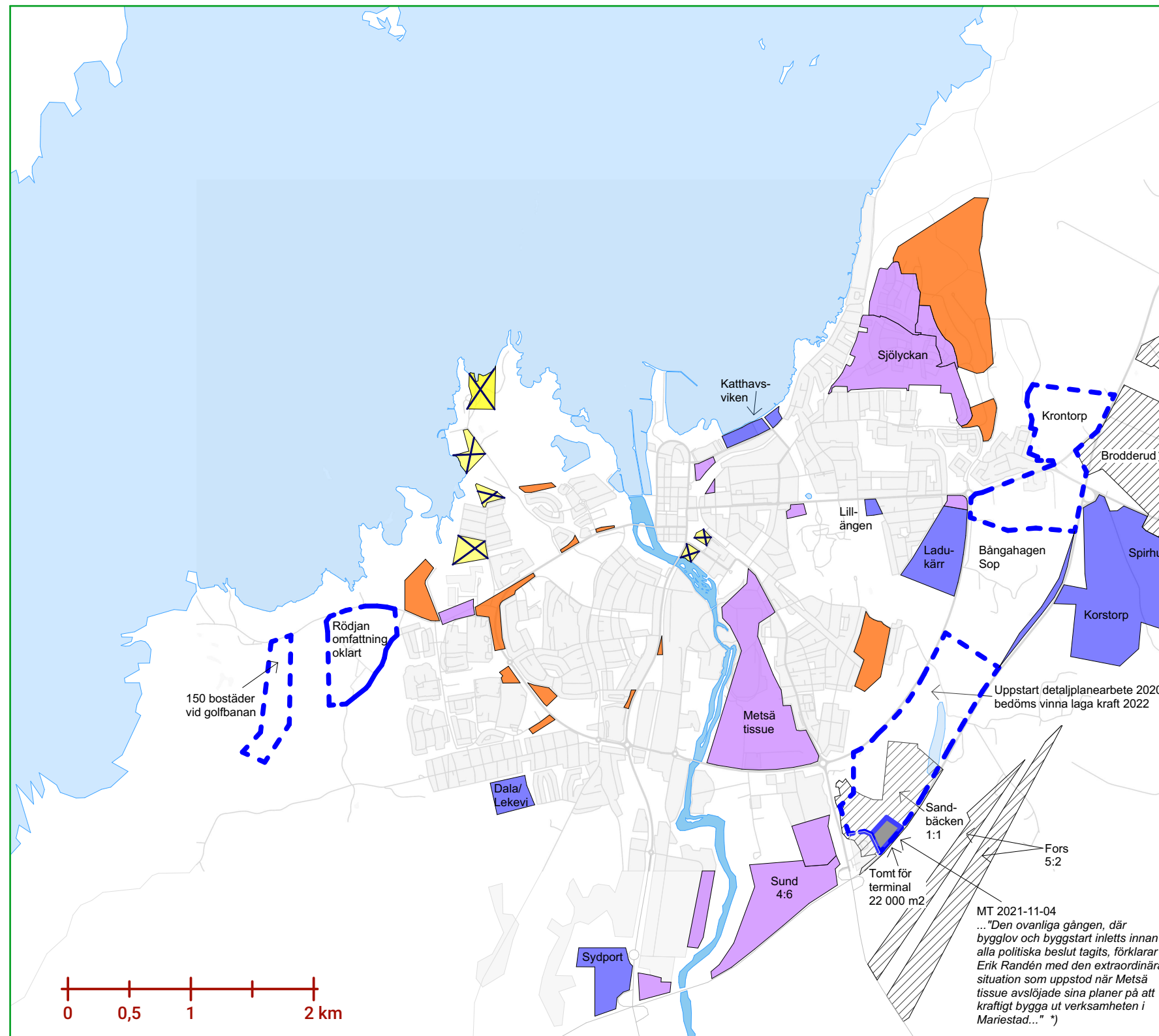
De gröna och blåa ytorna påverkar också oss människor, vår fysiska och psykiska hälsa påverkas i hög grad av tillgången till natur. Vi rör oss mer, vi varvar ner, tillfrisknar från psykisk och fysisk ohälsa, ger oss glädje, platser att träffas eller bara njuta av luft, vind, fågelsång och vackra scenerier. Den ger oss också ökad livslängd.

De personer som svarat på vår enkät uttrycker stark uppskattning av tillgången till parker och tätortsnära skog och även stark oro för att byggnation av olika slag ska minska möjligheten till att lätt kunna nå grönområden. Helst önskas att alla grönområden ska undanhållas från byggnation och vissa önskar även att mer skog ska införlivas i det kommunala beståndet och att träd ska planteras på redan ägd mark.

Det är viktigt att vi lämnar efter oss en levande värld till våra barn och barnbarn.

Mariestads Naturskyddsförening

Kommunal planering - bakgrund

Användningen av mark- och vattenområden är en kommunal angelägenhet. En mängd lagar och regler styr planeringen som plan och bygglagen, miljöbalken, kulturmiljölagen och infrastruktur-lagstiftningen mfl.

Kommunerna har olika verktyg för att styra upp planeringen, där de två viktigaste är:

- Översiktsplan (ÖP) kan beskrivas som ett "måldokument", där kommunens vision illustreras. ÖP fungerar som en rådgivande vägledning och har ingen direkt rättsverkan.
- Detaljplanen (DP) är däremot rättsligt bindande. DP ska göras vid framförallt större förändringar av användningen av mark- och vattenområden.

Det sker väldigt mycket nu i Mariestad, som framgår av kartan. I ögonfallande är de planerade industriområdena utmed E20, Metsä tissues nya exploatering och utbyggnaden av Sjölyckan.

Mycket sker, som sagt, och fort! Det är stort tryck på Mariestads naturområden. Intressant är också "huggsexan" om de sjönära områdena, se alla stoppade detaljplaner på Ekudden.

(OBS! Det kan finnas DP som inte kommit med i farten).

- Pågående detaljplaner
- Kommande detaljplaner
- Antagna detaljplaner den senaste 10 års perioden
- Områden i översiktsplan
- Stoppade detaljplaner
- Kommunala markköp/-försäljning 2021 för industri

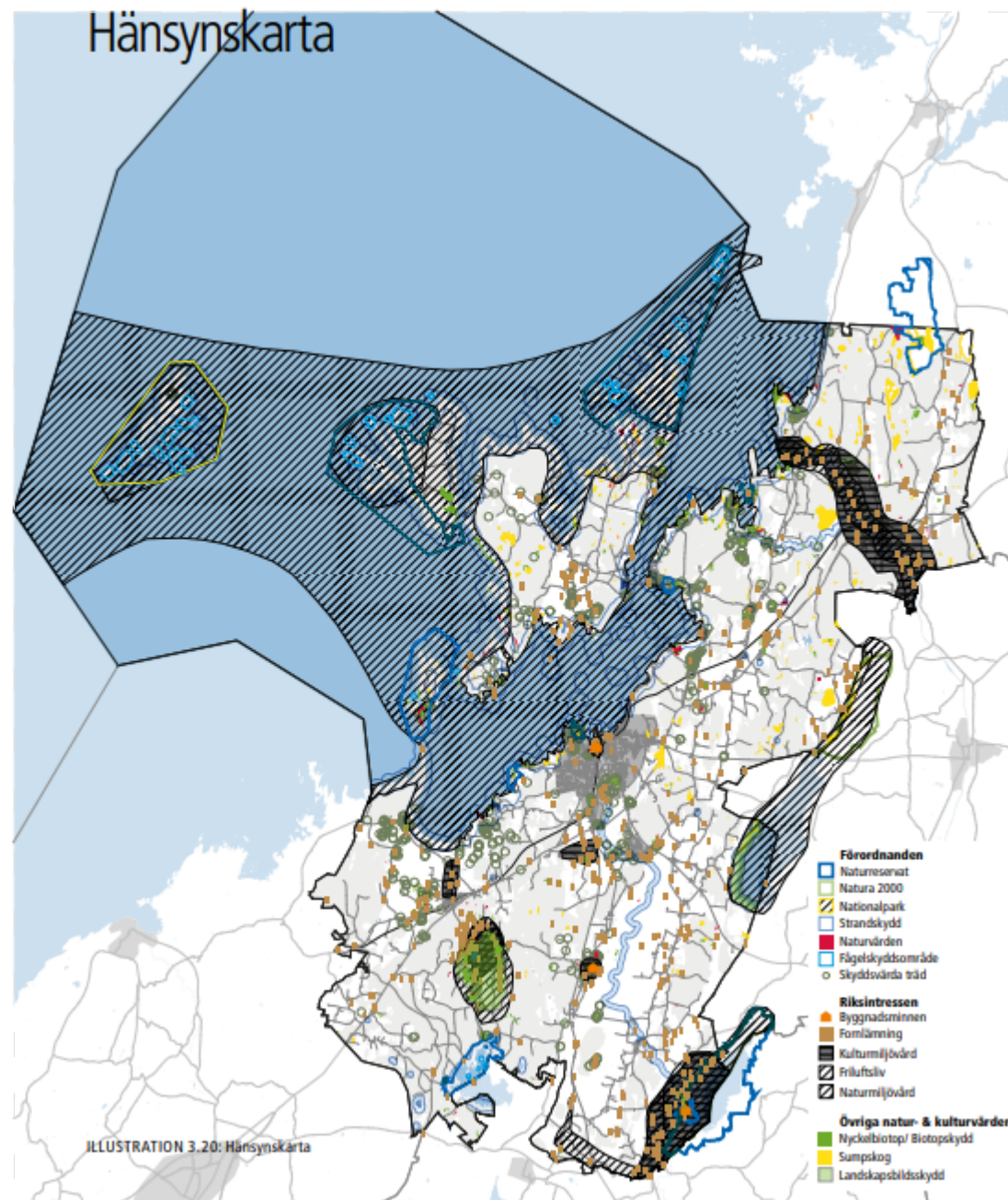
*) Det "extraordinära förfarandet" har också försökts tillämpas på Ladukärrskogen: ett företagshotell och i Krontorpsområdet: en paddelhall.... (anmärkn MNF)

Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

Bakgrund
2021-12-22

196 MARIESTAD ÖP 2030

Illustration ur Mariestads Översiktsplan 2030

<https://mariestad.se/Mariestads-kommun/Bygga--bo/Stadsplanering/Oversiktsplanering>

Natur och kulturvärden

Illustrationen från ÖP Mariestad visar skyddsvärda områden i kommunen. Det gäller allt i från nationalpark, riksintressen till olika skyddskategorier av natur- och kulturområden.

Mariestads tätort

När det gäller Mariestads tätort är Ekudden och Sandviken kommunala naturreservat. Utöver dessa skyddade områden finns strandskyddsområden utmed Tidan och Vänerns stränder.

Här bör nämnas att strandskyddet på många ställen är upphävt genom detaljplaner. På grund av industrietableringarna utmed Tidan, historiskt sett, har strandsträckor på nästan tre kilometer stängslats in. Industriernas barriäreffekt har på så sätt delat upp tätorten i en västlig och östlig del som sammanstrålar endast i två punkter; i centrum/ vid Tidans mynningsområde och vid Marieforsleden.

Anmärkningsvärt är att bokskogen vid Metsä Tissue som har biotopskydd kommer att avverkas i förbindelse med fabriken expansion...

Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

Natur- och kulturvärden
2021-12-22

Promenad vid sjökanten!

Bättre skötselplaner!

Närhet till centrum!

Bevara de grönområden vi har!

Vackrare parker!

Fiska vid Tidan!

Mindre ljud och buller!

Bättre tillgänglighet!

Bättre belysning!

Mer "vild" natur!

Bra cykelvägar!

Platser med vindskydd!

Fler sammanhängande grönstråk!

Bättre kommunikationer!

Blåsipporna i Rörvik!

Håll rent!

Fler parksoffor!

Rullstolsvänligt!

Mångfald -
olika typer av naturområden!

Nära vatten!

Mer fågelsång!

Utegym!

Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

!!!!
2021-12-22

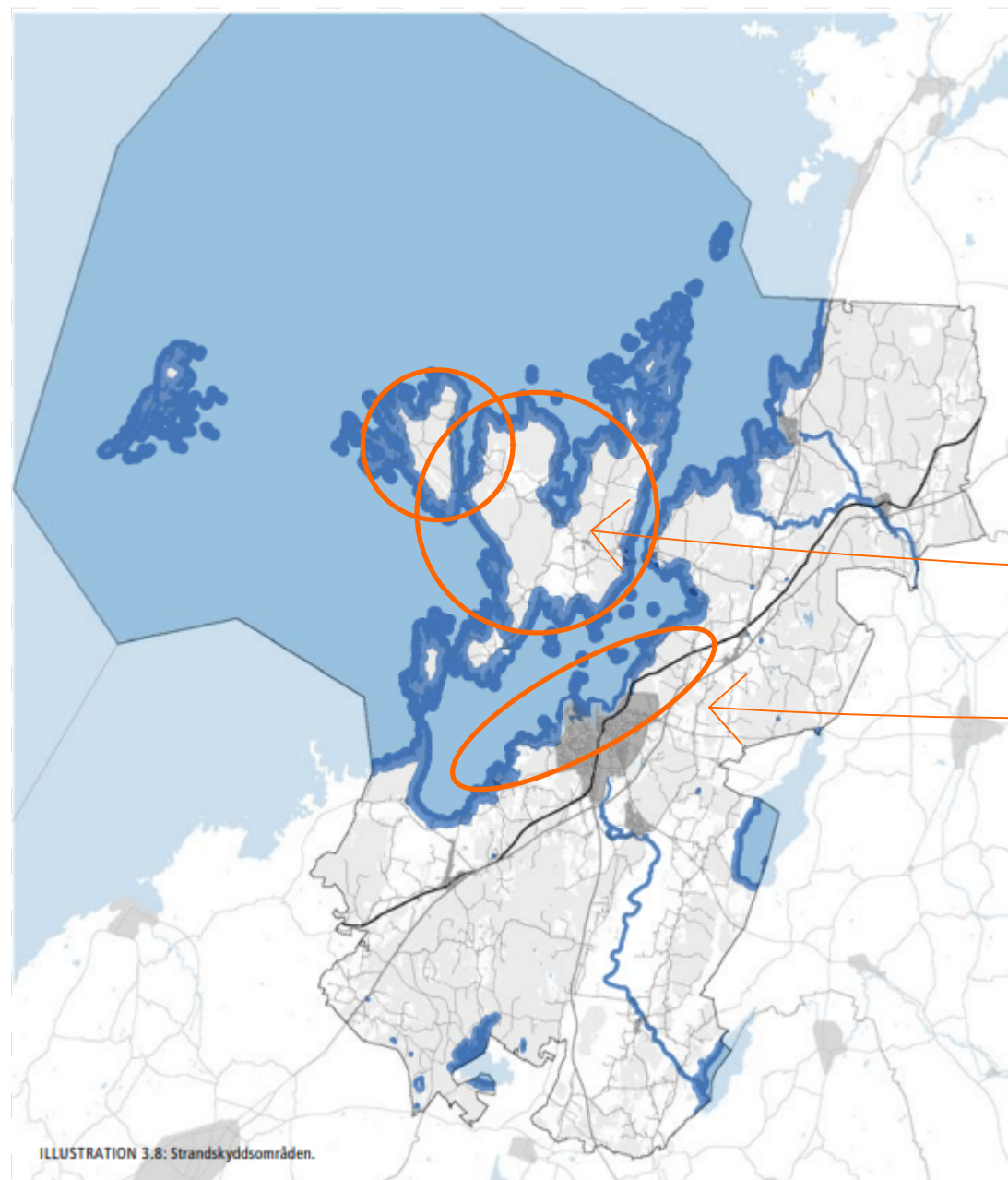
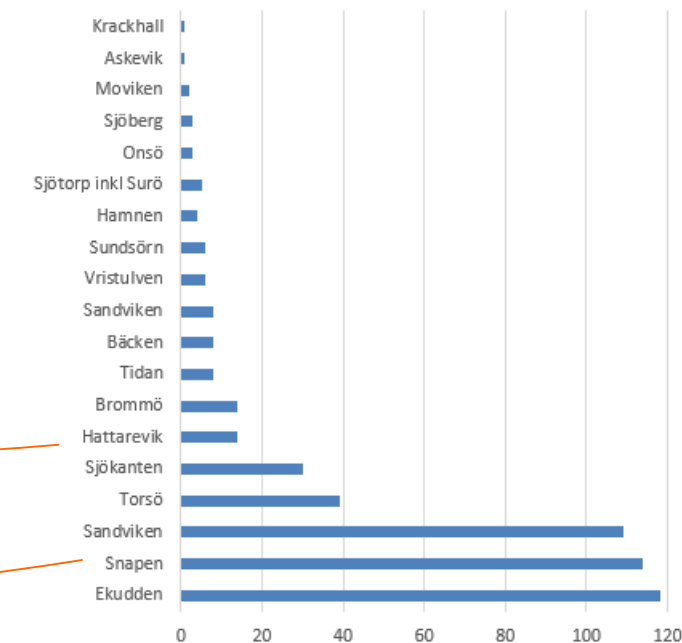

Illustration ur Mariestads Översiktsplan 2030

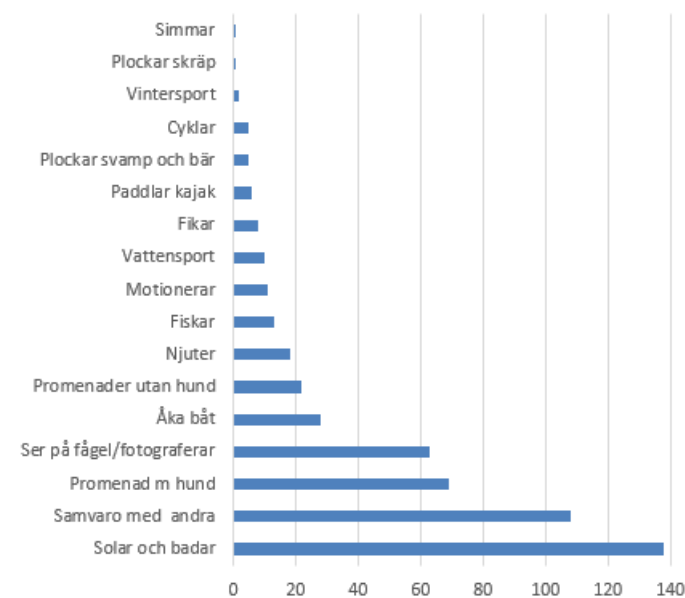
<https://mariestad.se/Mariestads-kommun/Bygga--bo/Stadsplanering/Oversiktsplanering>

De röda cirkelarna visar de mest frekventerade områdena. Flest besökare har de tätortsnära stränderna och stränderna kring Torsö och Brommö.

Vilka strandområden brukar du besöka?

Vad gör du då oftast?

Vilka gröna platser använder och uppskattar du i din närmiljö?

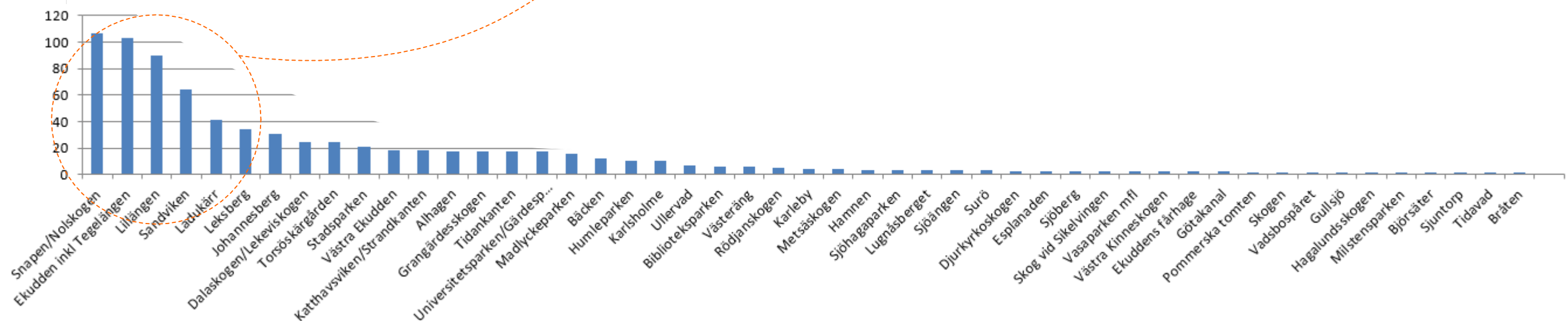
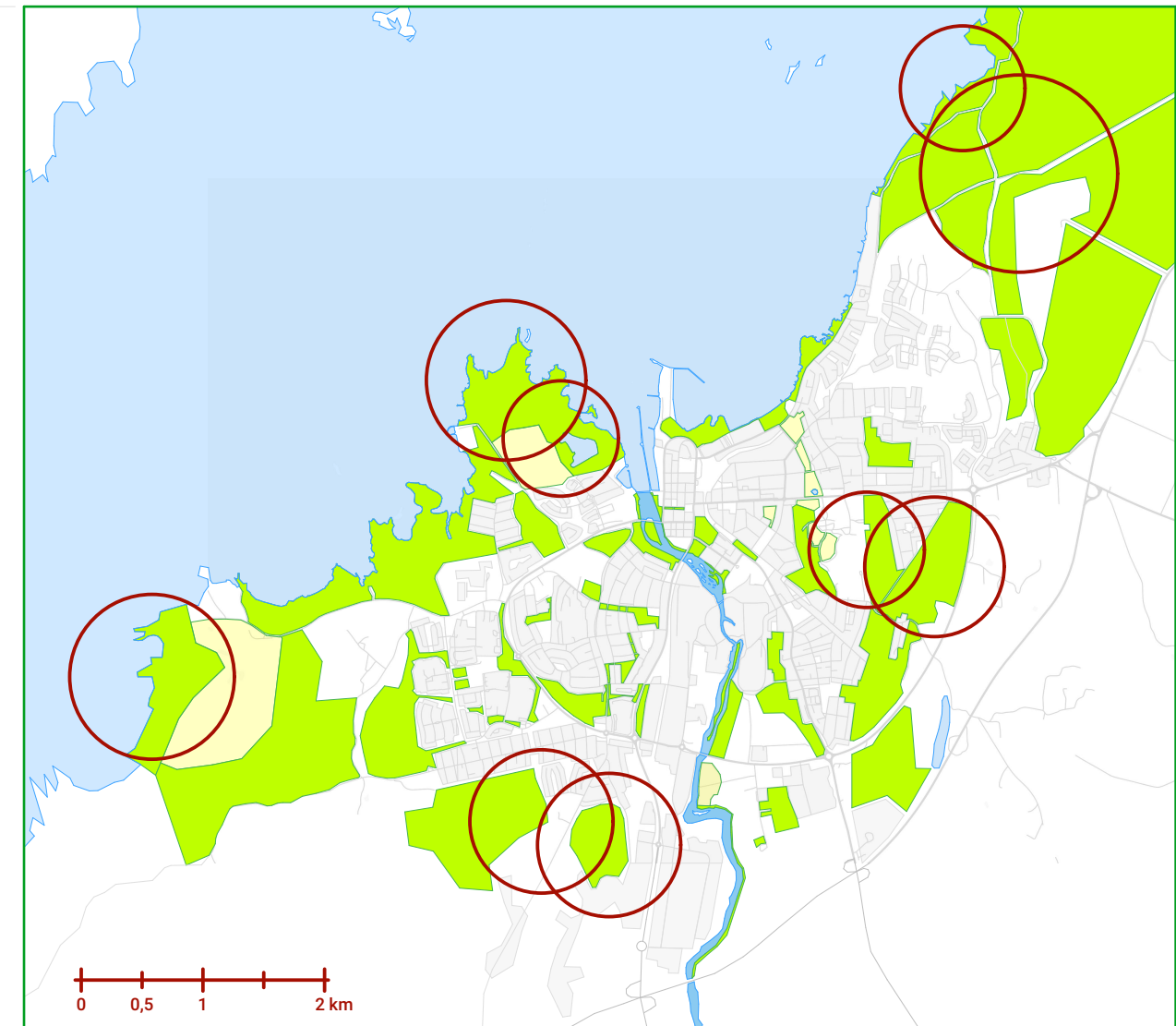
Grönområden måste ha en viss ministorlek för att attrahera besökare också utanför det omedelbara närområdet.

Av kartan framgår att de mest frekventa områdena är relativt stora i jämförelse med tätortens alla grönområden och att de ligger utspridda över ett jämnt avstånd i staden.

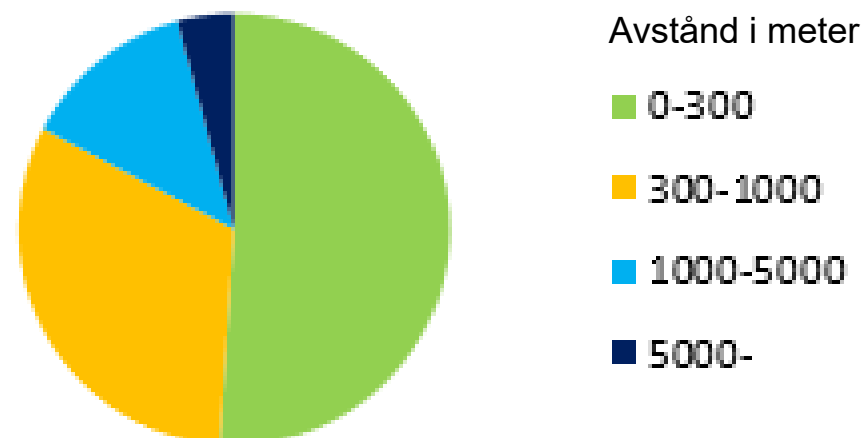
Förutom storleken är naturområdenas kvalitéer viktiga. Områden med en varierad natur som fått utvecklas över hundratals år är särskilt populära.

Även små naturområden är betydelsefulla, framför allt när människor förflyttar sig, se mer om detta under "grönstråk".

Läge i strandzonen ökar också attraktiviteten.

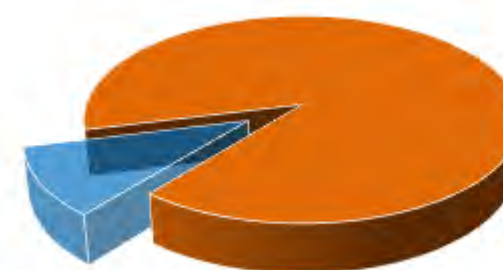

Hur långt har du till de gröna områden som du helst besöker?

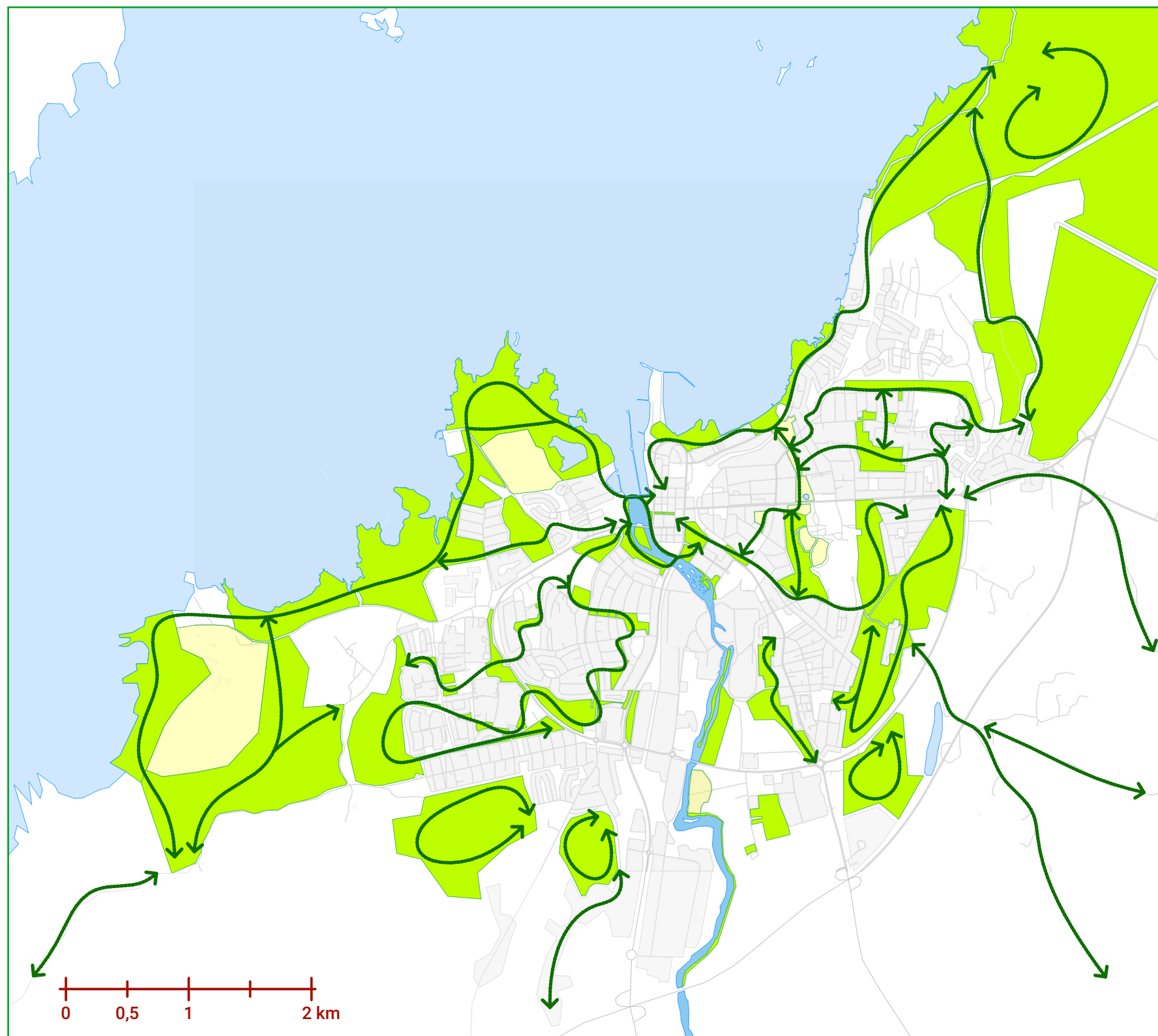
Mer än 50% svarar att de helst besöker grönområden inom 300 meters avstånd! Grönområden som ligger längre bort än en km besöks mer sällan.

Finns det grönområden som du besöker varje vecka eller oftare?

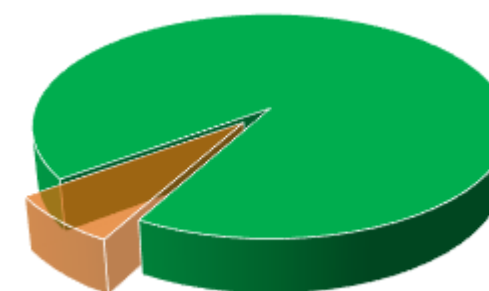

88% besöker grönområden varje vecka!

Händer det att du väljer väg utifrån naturupplevelse när du går och cyklar?:

93% av de svarande uppger att de väljer väg efter naturupplevelse.

Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

"Gröna omvägar"
2021-12-22

Vilka områden passerar du när du går och cyklar?

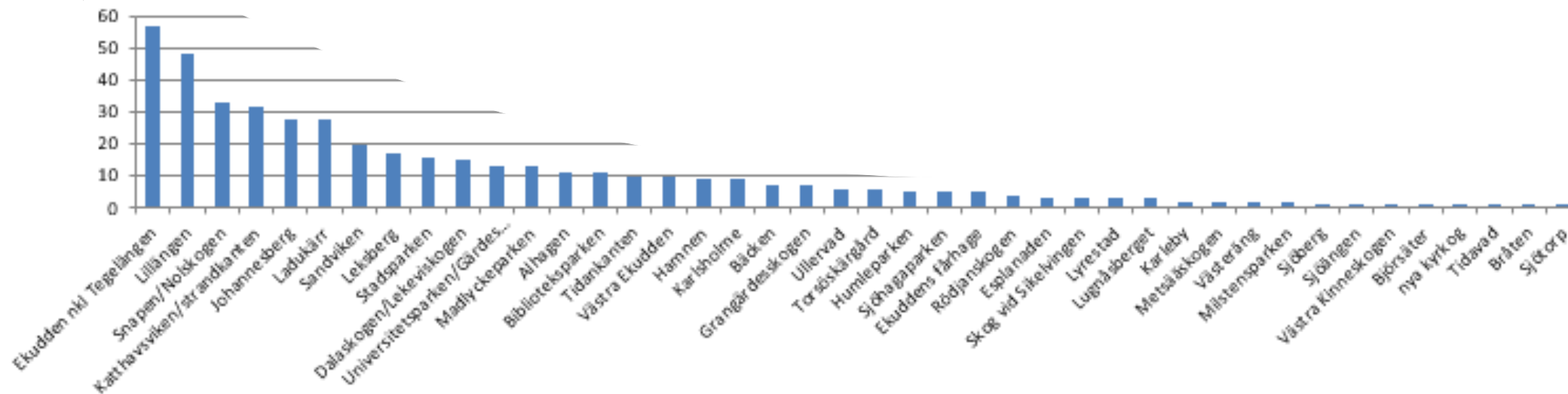
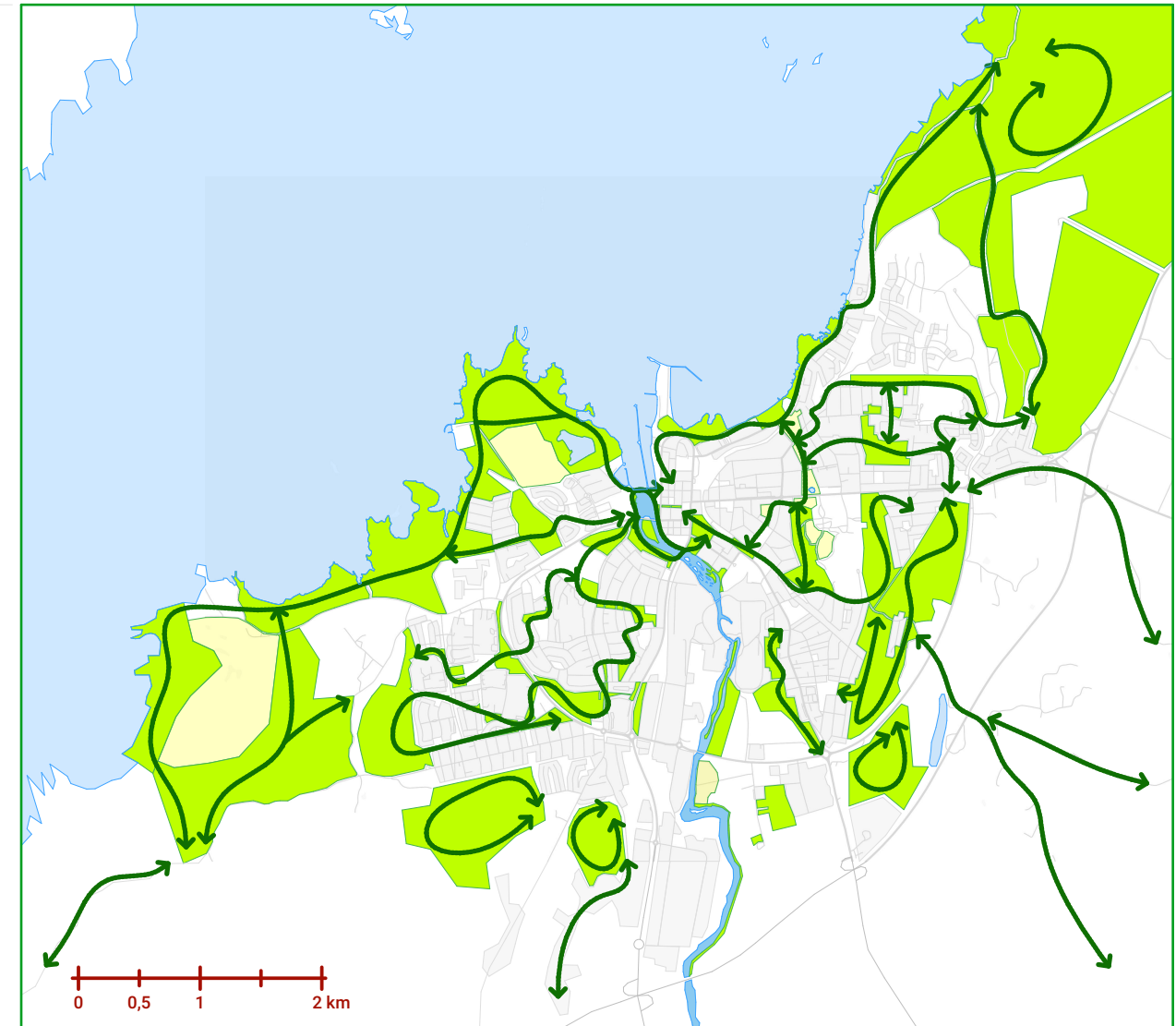
Mariestadborna tar gärna "gröna omvägar". Att cykla och promenera utmed Vänerstranden är populärt. Här nämns särskilt området mellan Ekudden och Snapen via Katthavsviken.

Likasa väljer man gärna att passera park- och skogsområden på väg in till centrum och till andra stadsdelar.

Lillängsskogen, Johannesberg och Ladukärrskogen framstår som knutpunkter mellan de östra stadsdelarna.

Att promenera utmed stränder är populärt, men observera att ingen rör sig utmed Tidan! Området är i stort sett inte tillgängligt på grund av industrierna.

Många framhåller också de mindre vägarna för cykelturer ut på landsbygden; till Bengtstorp, runt Ymsen, Ullervad, Karleby och Björsäter.

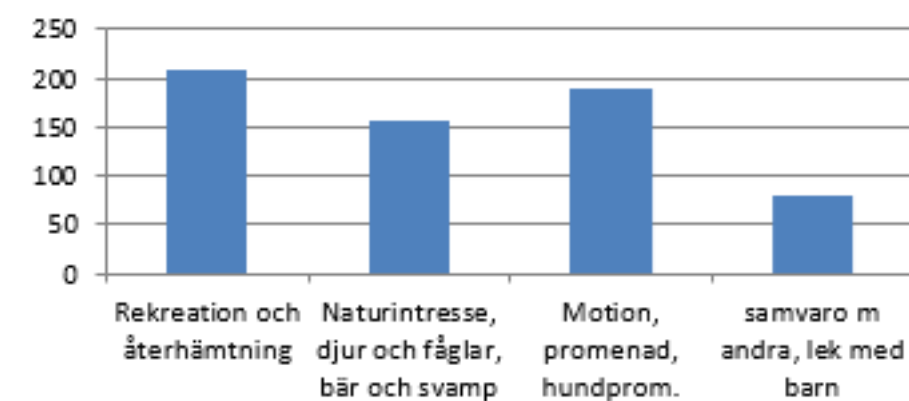
Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

"Gröna omvägar"
2021-12-22

Vad är syftet med din vistelse i naturen?

Nästan alla uppger att rekreation och motion är de viktigaste skälen till att vistas i naturen.

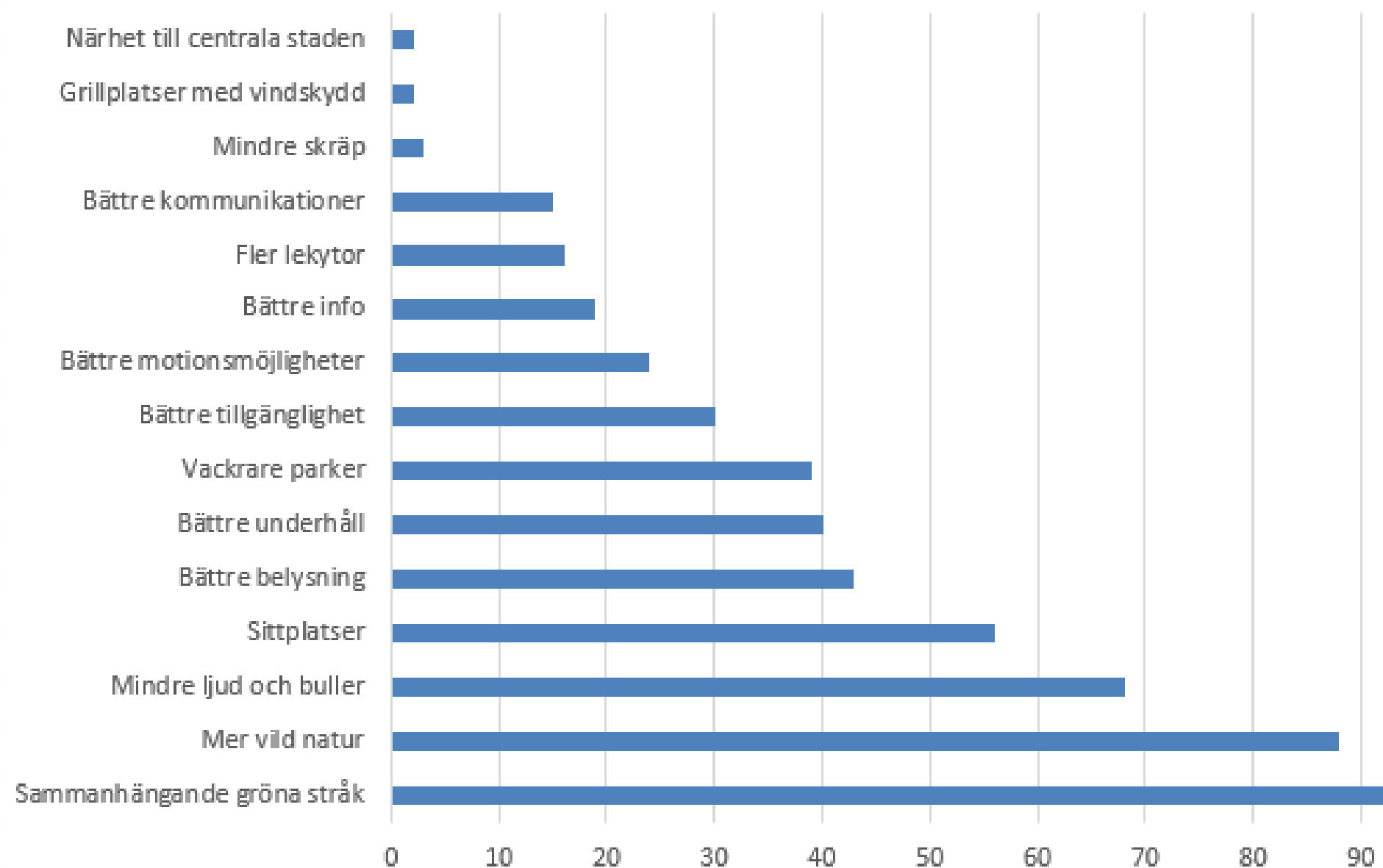
73 % uppger också naturintresse och 37% svarar samvaro med andra.

Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

Syftet med vistelse i naturen
2021-12-22

Vad skulle få dig att besöka dina gröna/blåa platser oftare?

Sammanhängande gröna stråk, mer "vild" natur och mindre ljud och buller är de tre faktorerna som nämns av flest människor.

Kartan över "gröna omvägar" visar tydligt att folk väljer att färdas där det är grönt och att man skyr bullriga vägar med mycket trafik.

Den "vilda" naturen finner man idag i områden som Sandviken och Lillängen där det finns natur som har fått utvecklas över flera hundra år.

Det är helt avgörande att kommunen vid planering av ny bebyggelse har ett helhetstänk och bevarar gröna stråk och behåller topografin i landskapet, som bl a ljudbarriärer.

Det är viktigt att de gröna områdena sparas för kommande generationer.

Förhoppningsvis vill människor bo i Mariestad också om 50 år....

Naturskyddsföreningen
Mariestad

Medborgardialog 2021
Sammanställning enkätsvar

Vad vill till för fler besök
2021-12-22